

ZÜLFİYAHANIM'IN ŞİİRİNDEN ÖĞRENMEK.**Toşeva Şahide Himmatovna***TDTU Tıp ve Koruyucu
Hekimlik Fakültesi Öğrencisi***Özet:**

Bu makale, XX yüzyıl edebiyatının temsilcilerinden Zülfiyahanım'ın eserlerinin eşsiz özelliklerini inceliyor. Makale, devlet başkanımızın Zülfiyahanım'ı anma sözlerini de içeriyor. Şairin şiirleri, aşk ve sadakat gibi insani duyguları vurguluyor.

Anahtar Kelimeler: *olgun sanat eseri, saf şafak, seçilmiş eserler, Gulbadanbegim, sonsuzluk, detay, canlı varlık.*

Giriş:

İnsan sadece bir kez yaşar. Her insan hayatını dilediği gibi geçirir. Bu dünyadan ayrılışlar da, anlamlı yaşamları sayesinde insanların hafızasında sonsuza dek kalan insanlar vardır. Özbek şiirinin ölümsüz figürlerinden biri de, çok yönlü çalışmaları, eşsiz yeteneği, vatan sevgisi, sadakat ve bağlılık duygusu, asil insan niteliklerinin yüceltilmesi, olgun eserleri, onurlu yaşamı ve sosyal aktivizmiyle silinmez bir iz bırakan şair Zülfiya İсроilova'dır. Ulusal edebiyat ve kültürün gelişimine büyük katkıda bulunmuş, halkımızın maneviyatını artırmış ve ulusun yaşamında özel bir yer edinmiştir. İşte bu şair Zülfiya İсроilova'dır.

Ana Bölüm "Edebiyat halkın kalbidir; ulusun maneviyatını ortaya koyar. Bu zor zamanlarda, insanların kalbine ulaşmanın ve onları asil amaçlara ilham vermenin bir yolunu bulmak için edebiyatın etkisinden yararlanmalıyız. Atalarımızın mirasını incelemek ve büyük kültürümüze layık büyük edebiyat yaratmak için tüm koşulları yaratacağız," dedi Şavkat Mirziyoyev, Yazarlar Bahçesi'ni ziyaretinde. Öğretmen Mertemir, "Şair Zülfiya İсроilova'nın Özbek şiirine girişi, sabah yıldızının doğuşuna eşdeğer bir olaydı" diye yazmıştı. Sonuçta, o günlerde kalem eline alan kadın sayısı çok azdı ve birçoğu ünlü olmaya vakit bulamadan hızla unutulup gitti. Ama Zülfiya, şiirimize berrak bir şafak gibi, özgürlüğün, annelik mutluluğunun, kadın yüreğinin ve hayattaki mutluluğun sembolü olarak geldi.

Demirci bir ailede doğan şair, iradesini ve kalemini hayatın ve günlük yaşamın ateşinde, demirin ocakta dövülmesi gibi şekillendirdi.

Şair Zülfiya'dan bahsederken, Cumhurbaşkanımız İslam Karimov'un şu sözlerini hatırlamakta fayda var: "Sadece şiirleriyle değil, tüm hayatıyla Özbek halkının manevi imajını yansıtmayı başardı ve kahramanlık gösterdi." Zülfiya'nın şiirleri, beceriklilik, adalet, geniş konu yelpazesi, açıklık, derin liriklik, tutku, samimiyet, halktan bir his ve zengin imgeler gibi nitelikler sergiliyor. Zülfiya'nın şiirleri tutku dolu, ateşli ruhu ilham veriyor ve hayata anlam katıyor. Eserlerinde vatanını, güzel doğasını, çalışkan insanlarını, yaratıcı gücünün büyüklüğünü, ayrıca sevgiyi, neşeyi, mutluluğu ve esenliği kutluyor. Her satır, hayata olan sevgiyi ve okuyucunun moralini yükseltme arzusunu ortaya koyuyor. Eşsiz eserleri, vatanına olan bağlılığı, görev bilinci ve asil insanlık nitelikleri olgunluk dönemindeki eserlerinde en iyi şekilde yansıtılıyor. Hayatı ve eserleri halkımızın kültürünün ve maneviyatının gelişimine katkıda bulundu. Bu nedenle, her yıl ilkbaharın ilk günlerinde onu saygıyla anıyor ve doğum gününü onurla kutluyoruz; bu, halkımız için bir gelenek haline geldi. Hayatı boyunca şiir dünyasında silinmez bir iz bıraktı.

Çağdaşları tarafından hatırlanan Zülfiya ve eseri "Sailanma", yaratıcı çabanın parlak bir örneği oldu. Zamanımızın gururu ve Özbekistan'ın canlı sesi haline geldi. Kadın bilgeliliğinin ve Doğu mükemmelliğinin sembolü olarak, eşsiz yaratıcılığıyla milyonlarca insana nezaket, sevgi ve bağlılık dersleri verdi. Hayatın zorlukları onu da etkiledi, ancak herkes gibi kayıp ve ayrılık yaşadı. Bununla birlikte, her zaman üzüntünün üstesinden gelerek yeni hayaller ve umutlar yarattı ve sarsılmaz azmiyle sadakat ve bağlılığın sembolü oldu. Zülfiya, hayat mottosu haline gelen Hamid Alimjan'ın şu dizelerini somutlaştırdı:

"Gözlerimden yaşlar aksa da aldırış etmem,

Ten rengim solsa da aldırış etmem.

Biraz sapmış olsam da bir yol açsam da aldırış etmem,

yine de ben olacağım." Gulbadanbegim, Zebinso, Uvaisi ve Nodirabegim gibi büyük Doğu şairleri gibi Zülfiya da gelenekleri zenginleştirerek yeni seviyelere taşıdı.

Şiirleri insan duygularını canlı bir şekilde yakalar ve bu da herkesi etkiler. Örneğin, "Gözlerimdeki Yaşları Gördün mü?" adlı şiirinde şöyle yazar:

"Özlem duyduğumda, bir iz ararken,
mezarına giderdim.

Sen bana o zamandan bir şey getirirdin..."

"Şimdi, her seferinde bir çiçek getiriyorum," bu dizeler bir eşin hayat arkadaşına olan sadakatini simgeler. Sevgilisinden erken ayrılmasına rağmen, lirik kahraman kalbinde aşkını yaşatmaya devam eder ve bu sadakat sembolü, eşinin mezarı başında çiçeklerle ilgili tekrarlanan anılarıyla ifade edilir. "Nur" şiirinde, bir annenin çocuğun hayatındaki etkisini vurgulayan şu dizeler yer almaktadır:

"Annem, sevgi dolu bir kalbin emriyle,

Bana uyumamı söyledi ve ışığı söndürdü.

Ama aniden, gözlerimin önünde,

sınırsız bir yakınlık belirdi.

Hayatımda, işimde, yaratıcılığımda,

Uzun zamandır bana yol gösteren babam gibiydi."

Bu dizeler, ebeveynlerin çocuklarının yollarını aydınlatan, onları bilgelikleriyle yönlendiren birer ışık kaynağı rolünü vurgulamaktadır. Zülfiya'nın şiirlerinin kendi zamanında bile oldukça saygın olduğu söylenebilir. Halklar ve ülkeler arasındaki dostlukları güçlendiren olağanüstü çalışmaları, ona Nilüfer ve Nehru Ödülleri gibi uluslararası ödüller kazandırmıştır.

Şiirsel kahraman, dünyayı baharda gördüğü için sevinçten taşmaktadır. Gözlerinde, lolaki galdak çiçeğinin solmak üzere olduğu izlenimi vardır. Ama asla solmayacaktır. Baharın gelişyle yeniden açacaktır. Kızlar da büyüyeceklerdir. Zülfiya'nın bahar temasına adanmış şiirlerinde, doğanın fonunda lirik kahramanın ruhani dünyasını ortaya koymaya çalışır. Şiirlerini okurken, incelikli gözlemlerinin ve derin felsefi genellemelerinin, insan kalbindeki değişimleri ve doğanın dalgalanmalarını ifade etmek için geniş olanaklar açtığını görüyoruz.

Şair ayrıca, bilgisizlikten dolayı kocaları veya babaları tarafından öldürülen, hayatları kısa süren ve kadın özgürlüğü için erken ölen yetenekli kadınların kaderinden de bahseder:

"Uzun bir yol kat ettiniz,

Bu hakkı elde etmeden önce.

Kaç hayat, ne kadar kan, umut, yetenek

Kaç Tursunoi kuyularda yok oldu."

Zülfıya, "Öğrenci" adlı şiirini özellikle kız öğrencilere ithaf etmiştir. Kızının annesinin hayal bile edemeyeceği bir mutluluğa ulaştığını vurgulayan şair, annesinin öğrenme sevincine dair hayalini gerçekleştirmek için bir kızın iyi çalışması gerektiğini belirtir.

"Yaşlı annen sevgi dolu,
Yastığını bile bırakacak.
Geç kalmamak için ayakta duracak,
Çay demleyip sana ikram edecek.
Annen okuma yazma bilmezdi,
Sen ise kitapların sadık bir arkadaşısın.
Annen geçmişte neler yaşadı,
Bilge yaşlı kadın hangi sırları saklıyor?"

Zülfıya, öğrenciye geleceğinin parlak olduğunu, yolunun aydınlandığını ve yeni, müreffeh bir hayatın onu beklediğini söyler. Şiir tek bir öğrenciye hitap etse de, anlamı aslında tüm kız öğrencilere yöneliktir. 1954'te Hiroşima Savaşı'nın ardından yaşananları duyan şair, "Oğlum, Savaş Asla Olmayacak" şiirini yazdı:

"Savaş! Adın dünyadan silinsin,
Ölçülemez acılar getiriyorsun.
Senin yüzünden birçok evde
Bir babanın büyük mutluluğu eksik...
Anne sütü ve emekle
Hayatlarımızı dünyaya verdik,
Bir annenin kalbi yükseldiğinde,
Oğlum, savaş asla olmayacak!"

Şair, savaş nedeniyle çocukları için babalık mutluluğunu kaybeden bir annenin imgesini ifade ediyor ve zor zamanlarda oğlunu büyüten annelik emeğini tasvir ediyor. Hemşehrimiz Askhad Mukhtor'un yazdığı gibi, bir annenin kalbi, büyük bir inançla dolu insanlığın kalbidir.

Sonuç:

Zülfıya aşk, sadakat, ayrılık, anne, vatan, barış, yaşam, yurttaşlarının ve kardeşlerinin kaderi, sevinç, acı, trajedi ve irade gücü hakkında yazdı. Ve yazarken, bu duyguları kişisel bir bakış açısıyla, kendi deneyimleri ve kaygıları aracılığıyla aktardı. Eseri, yalnızlığın acısını ve bir kadının iradesinin gücünü, samimiyetle ve

kendine özgü bir şekilde tasvir ederek ifade eder. Zülfiya sadakat ve bağlılığın sembolü oldu; Özbekistan'ın bir annesi, bir kadını ve bir şairiydi. Şairin, acısını, halkına olan sevgisini, iç duygularını ve sevgilisine olan sadakatini edebi araçlar ve sanatsal yöntemlerle tasvir ettiği söylenebilir.

Kullanılan Kaynaklar:

1. Zülfiya. Seçme Eserler. Taşkent. Özbekistan Devlet Edebiyat Yayınevi, 1959.
2. K. Khoshimov, S. Nishonova. "Pedagoji Tarihi." Taşkent, 2005.
3. İnternet kaynakları daryouz.
4. Zülfiya. Yılların yankısı: Derleme. - T.: Gafur Gulom, 1905.